

Slovo na úvod

Vážení čtenáři a uživatelé Aktualit, vydali jsme letošní čtvrté vydání Aktualit. Toto vydání zahrnuje mnoho praktických informací a doporučení, která se nám v průběhu roku „nasbírala“ a také přinášíme novinky v oblasti digitalizace činností v semenářské kontrole.

Jistě vás zaujme i článek Ing. Rašovského k používání ePhyto v mezinárodním obchodu.

Při zpracování žádostí, práci v terénu či komunikaci s vámi dostáváme mnoho podnětů k řešení či zlepšení. Ne všechny jsou však možné realizovat. Jiné nás vedou k rozumnému zamyšlení a řešení.

Možná bych zde zmínila význam automatického vzorkovadla a jeho užití. Instalace automatického vzorkovadla v provozu neznamena, že partie může být ihned expedována, to by bylo porušení §8 zákona č. 219/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Ale automatické vzorkovadlo, správně nainstalované a obsluhované, je zárukou kvalitního

průběžného vzorkování z proudu osiva a vytvoření dostatečně velkého souhrnného vzorku pro požadovaný počet úředních vzorků. Automatické vzorkovadlo a jeho používání nijak nemůže ovlivnit zrychlení expedice osiva.

Část Aktualit je věnována digitalizaci, doporučuji přečíst pečlivě, domnívám se, že spousta informací a řešení, která nabízíme mohou pomoci. Konzultujte s vašimi dodavateli SW nebo s námi.

Ing. Barbora Dobiášová
ředitelka Odboru osiv a sadby

Nabídka workshopů a lhůtník 2025

30. 11. 2025	Termín pro podání žádostí o uznání množitelských porostů pro porosty cukrovky z předpěstované sazečky
19.1.2026	On-line školení – Vzorkování osiva – odkaz k připojení
20.1.2026	On-line školení – Hodnocení kruhových testů pověřených laboratoří – odkaz k připojení
27.1.2026	On-line školení – Uznávací listy – jak správně vydávat – odkaz k připojení

Uvnitř tohoto vydání:

Připomenutí OOS a nové informace	2, 3	ePhyto a jeho používání v mezinárodním obchodu	4
Digitalizace	4	Nabídka publikací vydaných ústavem	5

Připomenutí OOS a nové informace

PŘIPOMÍNÁME

Věnujte pozornost následujícím bodům, ve kterých připomínáme zákonné povinnosti:

1. **Pověřené osoby** - připomínáme pověřeným vzorkovatelům a laboratorům povinnosti ze zákona 219/20013 Sb., ve znění pozdějších předpisů - § 17, odst. 4, písm. c) a odst. 7 písm. b). Pokud bude pověřený vzorkovatel odebírat vzorky pro jiného dodavatele, je třeba tuto skutečnost oznámit Ústavu a doložit písemnou dohodou obou dodavatelů. Obdobně je toto nutné i v případě zkoušení osiva v pověřených laboratořích. U nezávislých vzorkovatelů požadujeme informaci o místech vzorkování, kde hodlají odebírat vzorky. Před zahájením odběrů na těchto místech bude provedena kontrola provozu, při které zkontroluje ústav vedení evidencí, přítomnost automatického vzorkovadla a jeho stav a zaplombování. Místně příslušný inspektor ústavu a pověřený vzorkovatel se domluví na způsobu vzorkování a kontrole. Připomínali jsme již v Aktualitách 4/2024.
2. **Zadina a sestupnění z kategorií RMP a Z do kategorie certifikované osivo** - změnou legislativy v oblasti kontroly síťového třídění, dochází při změně kategorie na certifikované osivo k chybnému postupu v případě chybějící zkoušky síťového třídění. Takové případy nastanou při přebalování uznané partie prostřednictvím protokolu o přebalení a současném sestupnění do „C“ nebo při uznávání partií výchozích materiálů přes Posudek a následnou žádost o uznání, kdy se některé partie uznávají v „C“. V těchto případech je třeba požádat o dodatečné provedení zkoušky síťového třídění (zadiny). Je možné použít rezervní vzorek nebo provést celé nové vzorkování a osivo uznat nebo prolongovat.
3. **Prolongace a dělené partie** - nejprve bych chtěla připomenout, co se v semenářství považuje za rok sklizně a od kdy se osivo prolonguje. Rok sklizně je doba od 1.7. jednoho roku (tedy roku, kdy se osivo sklídí) do 30.6. roku následujícího. Takže sklizňový rok 2025 začal 1.7.2025 a skončí 30.6.2026. Osivo sklizené v roce 2025 se bude v tomto období tedy uznávat, budou se kontrolovat dělené partie a následně z nich uznávat osivo, popř. se provede druhé vzorkování. Prolongovat se toto osivo bude až po 30.6.2026. Pro dělené partie (tedy osivo předstupňů a elity), které se zkouší ve velkých partiích a vydává se na něj Posudek, platí, že osivo, na které nebyl vydán konečný UL ve sklizňovém roce, musí být před dalším dělením prolongováno.
4. **Registrace směsí od roku 2026** - od 1.1.2026 se budou veškeré směsi registrovat na odboru OS v Praze. Veškeré žádosti o registraci směsí zasílejte na OOS Praha. Bude je zpracovávat Bc. Jaroslava Klímová, jaroslava.klimova@ukzuz.gov.cz, tel. 737 267 316. Tato kolegyně bude řešit dále i míchací protokoly. Začátkem roku bude možné zasílat registrace směsí přes Portál farmáře i přes webové služby. Referát zastupují Ing. Jaroslav Příbýl a Ing. Soňa Hejnalová.
5. V souvislosti s přípravou nové evidence vydaných návěsek se na vás obrácíme s prosbou o uvádění hmotnosti balení jednotlivých obalů v žádosti, zejména pak hmotnosti koncových balení u konkrétního čísla návěsky, které může mít menší hmotnost.
6. **Hmotnost vzorků na zkoušku vlhkosti a použití vhodných obalů** - v souvislosti s oběhem obalových materiálů pro vzorky na vlhkost v době nejvyšší sezóny bych ráda připomněla možnost balit vzorky vlhkosti také do polyethylenových pevných sáčků. Dále vás žádám o pomoc při zasílání vzorků na vlhkost s ohledem na jejich velikost. Laboratoře ÚKZÚZ mohou urychlit měření vlhkosti pomocí vlhkoměru. Pro tento účel potřebujeme vzorky o velikosti 500 g u obilnin, luskovin a sóji a 250 g u hořčice bílé a řepky.

Vzorek pro zkoušku vlhkosti lze odebírat i do polyethylenových sáčků s uzavíratelným zipem. Sáček se naplní osivem a vytěsni se z něj vzduch, okraj se ohne, čímž se vzduch ještě více vytěsni a zapne se zip na sáčku. Okraj se zipem se přelepí papírovou plombou, aby nedošlo k jeho samovolnému otevření.

Připomenutí OOS a nové informace - pokračování

7. Připomínáme **povinnosti dodavatelů při tisku úředních návěsek**, kdy použitý SW nesmí umožnit opakovaný tisk stejného čísla návěsky, dodavatel musí předložit evidenci vydaných a stornovaných návěsek, návěsky musí být čitelné a musí obsahovat povinné údaje. Informace o dodavateli je dobrovolná, ale musí být uvedena správně, tj. na návěsce bude skutečný majitel osiva nikoli ten, kdo provádí pouze službu.
8. **Balení vzorků do ochranných sáčků** - bylo zvykem balení vzorků do ochranných sáčků. Dříve to byly větší plátěné. Dnes je možné a vhodné použít sáčky mikrotenové (prodyšné). Použití plátěných sáčků nevyključujeme, ale vzorkovatel musí zajistit čistotu sáčku účinnou kontrolou, nejlépe sáček zkontrolovat na povrchu a otočit ho "naruby" a pak do něj vložit vzorkovnici. Proto je na zvážení použití vhodnějších sáčků mikrotenových. U mikrotenových sáčků je ale nutné vybrat silnější typ.
9. **Zasílání vzorků ke zkouškám v ÚKZÚZ** - s účinností od 1.1.2026 přijímají vzorky osiv pracovníci odboru OS a s tím se mění i kontaktní osoby pro zasílání vzorků k laboratorním zkouškám v Praze a Brně:

Jméno	Pracoviště	Telefon	E-mail
Ing. Martina Slancová	OOS Praha	737 267 375	martina.slancova@ukzuz.gov.cz
Ing. Lea Komárková	OOS Praha	731 695 264	lea.komarkova@ukzuz.gov.cz
Ing. Iveta Strážnická	OOS Brno	605 492 201	iveta.straznicka@ukzuz.gov.cz
Ing. Jaroslava Lolová	OOS Brno	737 267 354	jaroslava.lolova@ukzuz.gov.cz

Osobní doručení je možné rovněž, a to do 15:30 po dohodě s odpovědnou osobou uvedenou v tabulce, po té do 19:00 je možné zásilky nechat na vrátnici. Po 19:00 již vzorky nikdo nepřevzme. V případě zasílání Zásilkovnou mohou nastat potíže s doručením a místo doručení do našich rukou, zásilku uloží někde v okolí. V takovýchto výjimečných případech ji vyzvedneme, ale nemůže to být standard.

10. **Partie osiva jednoho původu, které jsou čištěné u dvou dodavatelů** – v takovém případě majitel osiva zaznamenaná ve své výrobní evidenci takovou partii s odkazem na místo čištění. Ne vždy se toto povede v obvodu jednoho inspektora, proto jsou záznamy důležité.
11. Další důležitá povinnost je **stornování návěsek neuznaného osiva**. Povinnost platí pro dodavatele i inspektory ÚKZÚZ, kteří potvrdí jejich STORNO. V případě, že se neuznané osivo převáží k úpravě na jiný provoz, zůstanou na obalech původní návěsky a budou přeškrtnuté černým fixem. Stornuje je inspektor na dalším provozu a zlikviduje na místě. Návěsky se již nikam ke skartaci neposílají. Záznam o likvidaci návěsek se zasílá do místa tisku. Důležité je, aby osivo bylo vždy označené a aby byly záznamy o předání na obou místech.

Skizníový ročník . . .
Zvláštní označení *

Druh
Odrůda

č. listu ...

VÝROBNÍ EVIDENCE OSIV																			
kat./gen.	údaje o porostu				dodávka na CSO		čištění a úprava		vzorkování				uznávání řízení				Další označení **)		
	Množitel č. porostu	plocha ha			tun	dne	číslo příjmu dokladu	čistě osivo (t)	odpad (t)	číslo partie návěsek	hmotnost partie (t)	dne	podpis a razítko vzorkovatele	den	uznáno			neuznáno	
		přihl.	uzn.	neuzn.											číslo uznávajícího listu	kat./gen.		tun	tun

ePhyto a jeho používání v mezinárodním obchodu

Elektronický fytosanitární certifikát, známý především jako „ePhyto“, představuje moderní a efektivní řešení pro digitalizaci mezinárodního obchodu s rostlinami a rostlinnými produkty. Tento systém vyvinutý pod záštitou Mezinárodní úmluvy o ochraně rostlin (IPPC), umožňuje bezpečnou, rychlou a efektivní výměnu certifikátů mezi národními rostlinolékařskými organizacemi (NPPO) prostřednictvím centrálního datového uzlu. Běžně se již v mezinárodním obchodu využívá a ÚKZÚZ přijímá část dokladů při dovozních kontrolách v elektronické podobě. Na webových stránkách jsou zveřejňovány průběžně informace o státech, které ePhyto vydávají a přijímají.

Důvody zavedení ePhyto vycházejí z potřeby eliminovat problémy spojené s papírovými certifikáty. Především jde o ztrátu, padělání, opoždění doručení a administrativní náročnost. Papírové certifikáty často vedly k zadržení zásilek, což mělo negativní dopad na obchod, zejména u rychle se kazících komodit. Výhodou je i zrychlení celních procesů, podpora harmonizace pravidel mezi státy, a i snížení nákladů na administrativu a logistiku.

V současné době je celosvětový objem vydaných elektronických dokladů milion měsíčně, informace si tímto způsobem vyměňují již 100 zemí (ne všechny země přijímají a i vydávají ePhyto). Zavedení ePhyto je dalším krokem k modernizaci mezinárodního obchodu a zajištění bezpečnosti potravin. ÚKZÚZ v rámci dovozních kontrol zcela běžně přijímá ePhyto, celý proces dovozních kontrol je digitalizovaný, včetně propojení s Celní správou. Rovněž je schopen vydávat elektronické doklady pro vývoz do států, které je přijímají. Vývozce tak musí počítat s variantou, že již neobdrží papírovou formu, ale pouze číslo dokladu nebo obdrží do mailu soubor s náhledem rostlinolékařského osvědčení (náhled není ePhyto). Počítáme s postupným rozšiřováním vydáváním elektronických dokladů.

Ing. Vladislav Rašovský

Digitalizace a semenářská kontrola

DIGITALIZACE

1. **Rozvoj nabídky na Portálu farmáře** - začátkem roku 2026 budou na Portálu zprovozněné nové formuláře: Žádost o uznání osiva / sadby a Žádost o registraci směsí, pro oba digitální formuláře připravíme při jejich zprovoznění on-line školení.
2. Připomínáme možnost **zasílání žádostí o uznání osiva z firemních SW s kvalifikovaným elektronickým podpisem**.
3. V letošním roce jsme navázali **přebalování osiva na evidenci číslovaných návěsek**. Důvodem byla opět digitalizace celého procesu a zlepšení evidence vydaných a stornovaných návěsek. V současnosti je systém spuštěný na straně ISOOS, firemním dodavatelům SW zašleme informaci ohledně úpravy WS. Současná i nová WS nějaký čas poběží souběžně.
4. **Napojení ISOOS na číselník přípravků na ochranu rostlin** proběhlo v polovině roku, kdo nám zasílá elektronické žádosti přes WS může využít číselník těchto přípravků, jedná se o platné názvy mořidel, které jsou povolené v ČR uvádět do oběhu. Nově tyto údaje poskytuje číselníková WS OOS_CIS01D, nebo je získáte přímo <https://mze.gov.cz/public/app/eagriapp/POR/>. V červnu byl na e-Agri zveřejněn článek právě k tomuto tématu https://mze.gov.cz/public/portal/mze/farmer/elektronicka-vymena-dat/novinky/oos_uznani_osiv
5. V sezóně 2026 budou mít pověření přehlížeři možnost získat popis odrůdy v zápisové aplikaci na Portálu farmáře. Dále bude možné zapisovat v této aplikaci také přehlídky kukuřice, které mají samostatný formulář.
6. Upozorněte své programátory na připravované změny i na skutečnost, že se mohou kdykoli obrátit na e-mail odboru: **odbor.os@ukzuz.gov.cz** nebo na následující osoby:

Ing. Barbora Dobiášová, 737 267 302

Ing. Soňa Hejnalová, 737 205 667

Nabídka publikací vydaných ústavem

Od 1. 7. 2024 došlo k úpravě cen publikací, které si můžete objednat v tištěné a vázané podobě. Většinu z nich najdete také na našem webu ke stažení. Volně dostupné jsou publikace typu statistik a adresáře. Příručky a Metodika zkoušení osiva a sadby jsou naopak pouze tištěné, v pdf formátu je neposkytujeme.

Objednávky zasílejte pouze elektronickou poštou na **formuláři** na adresu: **publikace.os@ukzuz.gov.cz**

lea.komarkova@ukzuz.gov.cz (257 294 304, Ing. Lea Komárková)

tereza.kettnerova@ukzuz.gov.cz (731 545 960, Ing. Tereza Kettnerová).

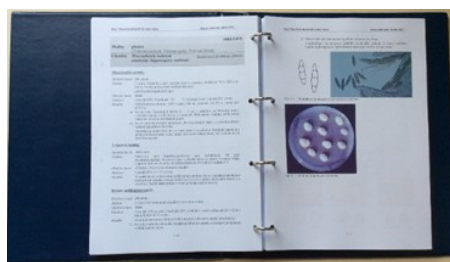
Poštou je možné objednat na adrese: ÚKZÚZ, Odbor osiv a sadby, Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5—Motol

Název publikace	Cena	Objednat
Bulletin semenářské kontroly – adresář ÚKZÚZ	65,-	28. 2.
Bulletin semenářské kontroly – seznam dodavatelů	65,-	28. 2.
Příručka přehlížeatele množitelských porostů	250,-	30. 3., 30. 8.
Příručka vzorkovatele	250,-	30. 3., 30. 8.
Přehled přihlášených množitelských ploch	65,-	30. 8.
Výroční zpráva semenářské kontroly	95,-	30. 8.
Přehled uznaného osiva ozimů	Pouze on-line na www.ukzuz.cz	
Občasník Aktuality	Pouze on-line na www.ukzuz.cz	

Metodika zkoušení osiva a sadby, edice 2025

Zájemci mohou objednávat výtisk u Ing. Komárkové na Odboru OS v Praze (lea.komarkova@ukzuz.gov.cz) prostřednictvím **formuláře** na stránkách ústavu www.ukzuz.cz.

Ceny a typy výtisků jsou uvedené v tabulce, k ceně objednávky bude fakturováno poštovné podle hmotnosti zásilky.

Volné listy s perforací	Metodika zkoušení osiva 1. část (verze 2025)	540 Kč
	Metodika zkoušení osiva a sadby 1. + 2. část (verze 2025)	600 Kč
Vázané v kroužkové vazbě (včetně pevných desek)	Metodika zkoušení osiva 1. část (verze 2025)	640 Kč
	Metodika zkoušení osiva a sadby 1. + 2. část (verze 2025)	700 Kč
Pravidelná roční aktualizace – volné listy k výměně Rok 2025 - k výměně 320 listů z 360		470 Kč

ÚKZÚZ

ODBOR OSIV A SADBY

Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5—Motol

Telefon: (042) 257 294 246, E-mail: odbor.os@ukzuz.gov.cz, www.ukzuz.gov.cz